

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Rissanen, M. (2025) Tekstiiosaamista alan uusille ja vanhoille ammattilaisille. Tekstiilehti, 2025:1, s. 25-26.

Tampereen ammattikorkeakoulusta tekstiiliosaamista alan uusille ja vanhoille ammattilaisille

Tampereen ammattikorkeakoululla (TAMK) on pitkät perinteet tekstiilikoulutuksessa, tosin koulutus oli keskeytettyinä muutaman vuoden 2010-luvulla. Tekstiilialalla kuitenkin koettiin olevan tarvetta alan ammattilaisille ja syksyllä 2022 aloitti tekstiili- ja materiaalitekniikan insinööri (AMK) koulutus englanninkielisenä toteutuksena. Tutkintokoulutuksen lisäksi TAMKissa annetaan täydennyskoulutusta alan ammattilaisille ja alalle aikoville.

Jatkuvan koulutuksen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) on mahdollistanut tekstiilialan ammattilaisten täydennyskoulutuksen. Syksyllä 2022 ja keväällä 2023 Jotpalla oli valtionavustushaut tekstiilialan työmarkkina-asemaa vahvistavaan koulutukseen tavoitteena parantaa alan työntekijöiden ammatillista kilpailukykyä ja tukea urapolkuja. Syksyllä 2023 alkoi 1,5 vuoden mittainen "Tekstiili- ja muotialan kasvun painopisteet" koulutuskokonaisuus ja "Vastuulliset pakkaukset ja tekstiilit" -koulutus toteutetaan lukuvuonna 2024-25. Kummankin koulutuksen tavoitteena on kehittää kiertotalous- ja vastuullisuusosaamista.

Tekstiili- ja muotialan kasvun painopisteet koulutus koostui kuudesta 5 opintopisteen opintojaksosta, jotka käsittelivät muun muassa tekstiilimateriaaleja, kiertotaloutta, älykkäitä tekstiilejä, laadunhallintaa, digitaalista markkinointia ja tuotekehitystä. Koulutukseen ilmoittautui 50 opiskelijaa ja koulutus toteutettiin lähi- ja etäopetuksena. Koulutuskokonaisuuden toteutus oli ainutkertainen ja opiskelijoiden palautetta opintojaksojen toteutuksessa pyrittiin ottamaan huomioon mahdollisimman paljon. Samalla opettajana sain paljon arvokasta tietoa, miten täydennyskoulutuskokonaisuuksia kannattaa järjestää tulevaisuudessa.

Työssäkävöillä opiskelijoilla korostuivat yksilölliset oppimiskäsitteet parhaimmaksi vaihtoehdoksi. Asiantuntijaluentoja pystyi seuraamaan hybridinä tai tallenteena. Tehtäviä muokattiin koulutuskokonaisuuden edetessä sellaisiksi, että niitä pystyi tekemään joko ryhmässä tai yksilötehtävinä. Lähipäiviin pyrittiin järjestämään aktiivista tekemistä. Kevään 2024 aikana järjestettiin useampi yritysvierailu. Tutustuimme Tampereen yliopiston joustavan elektroniikan laboratorioon, Valmet Fabricsin paperikonetekstiilien tuotantoon, Image Wearin työvaatteisiin, Foxan tekstiilitestaukseen, Inkan nauhatehtaaseen, Orneuleen pyöröneulostuotantoon ja Resterin kuitukierrätykseen. Syksyllä 2024 tutustuimme uusiin kuituinnovaatioihin ja vierailukohteina olivat Spinnova, Aalto yliopiston Ioncell-tutkimus ja Nordic Bioproduct Groupin Norratex-kuitukehitys. Joulukuussa vietimme koulutuskokonaisuuden päättäjäisiä ja opiskelijat esittelivät tuotekehityskursseilla kehittämiään tuoteinnovaatioita. Näistä moni oli suoraan toteuttamiskelpoinen ja toivottavasti jo seuraavassa sesongissa kuluttajien saatavilla.

Vastuulliset pakkaukset ja tekstiilit -koulutuskokonaisuuteen otettiin hyviä käytänteitä TAMKin aikaisemmista Jotpa-toteutuksista. Tässä koulutuksessa opiskelija voi valita yhden tai useamman itselleen mielenkiintoisen opintojakson (2-28 op) koulutustarjonnasta, eikä opiskelijan tarvitse sitoutua pitkäkestoiseen koulutukseen. Opintojaksot ovat pieniä kokonaisuuksia (2-3 op), joten ne pystyy opiskelemaan helposti työn ohessa. Syksyn 2024 opintojaksot olivat sopivia sekä pakkaus- että tekstiiliammattilaisille. Kevään 2025 kurssit jakautuvat selkeämmin joko tekstiileihin tai pakkauksiin. Tekstiiliosan opintojaksot keskittyvät biopohjaisiin tekokuituihin, kuitukankaiden ja langan valmistukseen, valmistus- ja hankintaketjun hallintaan sekä tekstiilien kierrätykseen.

Koulutukset antavat opiskelijoille tiedollista ja taidollista antia, mutta myös mahdollisuuden verkostoitua alan toimijoiden kanssa. Jotpan rahoitus koulutuksiin on ollut ensiarvoisen tärkeä. Se on mahdollistanut tekstiilialan täydennyskoulutuksen niin TAMKissa kuin muissakin tekstiili- ja muotialan

oppilaitoksissa. Opintovapaan lakkauttamisen myötä korostetaan työn ohella opiskelemista. Lyhytkestoinen koulutus ja joustavat opiskelumahdollisuudet tarjoavat tähän ratkaisun.

Marja Rissanen, lehtori, Tampereen ammattikorkeakoulu